

varieteiten van *Tropidonatus natrix* (L.) voorkomen. Deze varieteiten onderscheiden zich door vorm en grootte van de halsvlekken, door het voorkomen of ontbreken van zwarte vlekken op de bovenzijde van den kop, enz. De eene varieteit komt van den Oostgrens van de Rijnvlakte naar het Westen voor, de tweede leeft ten Oosten hiervan. In ons land moeten beide varieteiten voorkomen. Waarschijnlijk zal de grens ten Oosten van de IJssel verlopen. Nauwkeurig kon de schrijver dit niet vaststellen daar hij niet genoeg materiaal bezat. Op zijn verzoek zal ik probeeren de scheidingslijn in ons land te bepalen. Hiervoor is echter een groot aantal exemplaren van vele vindplaatsen noodig. Het Zoölogisch Museum te Amsterdam en naar mij bleek ook 's Rijks Museum voor Natuurlijke Historie te Leiden, bezit slechts weinig materiaal dat dan nog uit Noord-Holland en Utrecht afkomstig is. Daarom verzoek ik langs dezen weg allen die mij aan materiaal kunnen helpen dit aan ons museum te willen afstaan of het mij voor eenige dagen te willen leenen. Alle exemplaren waarvan het bekend is dat ze in Nederland en de aangrenzende deelen van België en Duitschland zijn gevangen komen in aanmerking. Liefst met een zoo nauwkeurig mogelijke opgave van vindplaats, datum en verzamelaar. Indien ik zeer veel materiaal mocht ontvangen is het misschien mogelijk om de grens direct te bepalen, anders kan ik de streek waar hij moet verlopen ongeveer bepalen, zoodat daar in den volgenden zomer beter verzameld kan worden.

Ook exemplaren van andere reptielen- en amphiënssoorten ontvang ik gaarne voor ons museum ten geschenke om hieraan na te gaan, of ook deze in varieteiten met een dergelijk verspreidingsgebied uiteenvallen.

Voor alle zendingen worden de porto-kosten vergoed. De zendingen zijn te adresseeren: Amsterdam (C.), Zoölogisch Museum, Plantage Middenlaan 53. L. D. BRONGERSMA.

Gletschermolens aan de Pieren. — Naar aanleiding van: „Rolsteen uit IJmuiden” in de vorige aflevering van D. L. N.:

Gletschermolens als kustverschijnsel zag ik in 1922 aan de Pointe du Raz.—Bretagne, met zuivere kogels van ± 1 dM., 1.5 dM. doorsnede.

Oegstgeest.

W. VAN DIJEREN.

Kruisbekken in Friesland. — U vraagt bericht over de samenstelling van de troepen kruisbekken, die zich thans over geheel Nederland verspreid hebben Welnu, van Workum kan ik melden, dat er hier een twintigtal, soms verdeeld in 2 of 3 afdelingen, van 29 Juli tot 12 Aug. hebben huisgehouden in onze tuinen. Het is de kleine soort (*Loxia curvirostra*). Er zijn slechts 2 grootere waargenomen. Die beide vogels bleken schuwer dan de andere. Ze plaatsten zich nooit op de onderste takken. Hun voedsel vonden ze overvloedig in de vruchtboomen. Buitengewoon druk werden de oranjekeurig lijsterbessen bezocht. Het was ook daar om het kerntje te doen. Schil en vruchtvleesch werd versmaad. Na 12 Aug. schijnen ze vertrokken te zijn.

Workum, Aug. '30.

J. BOONSTRA.

Kruisbekken op Ameland. — Er vertoonen zich thans weer heel wat kruisbekken (*Loxia curvirostra*) op dit eiland. Ik zag heden vluchten van 40—50 ex.

Nes op Ameland, Juli 1930.

D. WOLTMAN.

Kruisbekken en Sijsjes. — Naar aanleiding van de berichten „Kruisbekken” in De Lev. Nat. deel ik mede, dat ook in de buurt van Groningen tusschen 17 Juli en 9 Aug. 1930 zeer veel kruisbekken voorkwamen. Gewoonlijk zag ik ze in troepjes van 8 tot 16 stuks, tot vlak bij de stad. Weken aanéén kon men ze vinden in een larixlaan te Vosbergen (Gem. Eelde). Het viel op dat ze hier veel tammer waren, dan wanneer ze in de dennen, of op de luis van de iepen zaten; meermalen lieten zij zich tot op 1 Meter naderen, zoodat men kon zien dat de snavels verschillend gekruist waren, rechts en links. Er waren veel prachtige roode mannetjes onder.

In de bedoelde laan zag ik tevens geregeld een paar sijsjes met 6 jongen, ook in 1929 zijn op dezelfde plaats en tijd sijsjes met jongen waargenomen.

Amsterdam.

A. A. v. VOORN.